

VYJÁDŘENÍ K NÁVRHŮM MPSV NA VYUŽITÍ PROSTŘEDKŮ Z PROGRAMU IROP

Apelujeme na efektivní využití prostředků IROP na infrastrukturu.

1. Za efektivní nepovažujeme současné návrhy MPSV na využití zmíněných prostředků ve prospěch rozšiřování a výstavby dalších velkých institucionálních zařízení sociálních služeb.

MPSV plánuje v průběhu roku 2021 vyhlásit dotační výzvy v programu IROP v celkové výši 3,103 mld Kč, s termínem dokončení projektů do konce roku 2023. Zásadní nedostatek vidíme v nepoměru návrhů na alokaci prostředků:

- zatímco **na terénní a ambulantní služby**, které jsou dlouhodobě nedostatečně rozvíjené a kapacitně nedostačující, má být určeno např. v programu ISPROFIN **43 mil. Kč**,
- na **výstavbu, rekonstrukci a zvyšování kapacit v pobytových sociálních službách** je vyčleněno v témže programu **1,20 mld Kč**.

Obdobně je tomu u plánované dotační výzvy v rámci programu Re-Act, ministerstvem navrhované procentní členění alokace je shodné.

2. Problematická je rovněž plánovaná výše spoluúčasti na financování – konkrétně v programu ISPROFIN by spoluúcast příjemce dotace měla být 25 % – ta totiž znevýhodňuje zejména menší poskytovatele služeb a nahrává velkým institucionálním poskytovatelům.

3. Investování do pobytových zařízení až s kapacitou 100 obyvatel považujeme obecně (i z prostředků EU) za neobhajitelné.

Požadujeme, aby pro Domovy pro seniory a Domovy se zvláštním režimem (budovy a vybavení) byla využita stejná kritéria (materiálně-technický standard) při rozhodování o investicích z IROP, tak jako pro ostatní cílové skupiny. Lidé s komplexními potřebami (křehcí senioři, lidé s duševním onemocněním a kombinovaným postižením) jsou pobytem ve velké instituci ohroženi nejvíce.

Podporujeme postoj a dopis Charity ČR ministryni práce a sociálních věcí Janě Maláčové ze dne 19.1.2020, ve kterém se vymezuje vůči plánování investic do pobytových sociálních zařízení. Charita ČR v dopise jasně odkazuje nejen na své dlouholeté zkušenosti s poskytováním široké škály sociálních služeb v rámci celé ČR, ale též na zkušenosti z posledního roku, kdy nás zasáhla pandemie COVID 19.

Současná situace v sociálních službách (umocněná pandemií) jasně ukazuje, že ústavní zařízení jsou nejzranitelnější v celém systému sociálních služeb a jejich uživatelé jsou přes veškerou snahu zřizovatelů a pracovníků nejen systematicky omezováni ve svých právech, ale i ohrožováni na zdraví a životě. Dlouhodobě apelujeme na to, aby vzniknul plán deinstitucionalizace sociálních služeb, podle kterého by se plánovaně a systematicky budovala síť dostupných terénních, ambulantních a komunitních pobytových služeb, a k tomu byly využity prostředky, mj. z programu IROP.

Za Jednota pro deinstitucionalizaci:

Zuzana Thürlová, místopředsedkyně

Za Alianci pro individuální podporu:

Agáta Jankovská, výkonná ředitelka

Aliance pro individualizovanou podporu sdružuje na padesát převážně patientských, rodičovských a zastřešujících organizací a spolků, které hájí zájmy osob se zdravotním postižením či chronickým onemocněním a vyššími nároky na podporu a péči a jejich pečující. Aliance vznikla jako reakce na nedostatky v systematickém sledování potřeb těchto lidí a s tím související nedostatečnou dostupnost podpory a péče. Usiluje o zlepšení podmínek lidí s vyššími nároky na podporu a péči, a to bez ohledu na diagnózu či typ zdravotního postižení, i jejich pečujících.

Jednota pro deinstitucionalizaci, z. s. – JDI, z. s. je organizace spojující komunitní služby, odborníky, pečující osoby a organizace v úsilí o společenskou změnu v oblasti sociálních a zdravotních služeb, školských zařízení. A to směrem ke společenské soudržnosti, vyrovnání příležitostí a naplňování práv pro lidi se znevýhodněním (lidé s postižením, duševním onemocněním, ohrožené děti a křehcí senioři). Zasazujeme se o deinstitucionalizaci, tj. opuštění od institucionální ústavní péče a přechod na dostupnou a individuální podporu v komunitě.

V Praze, dne 19. února 2021